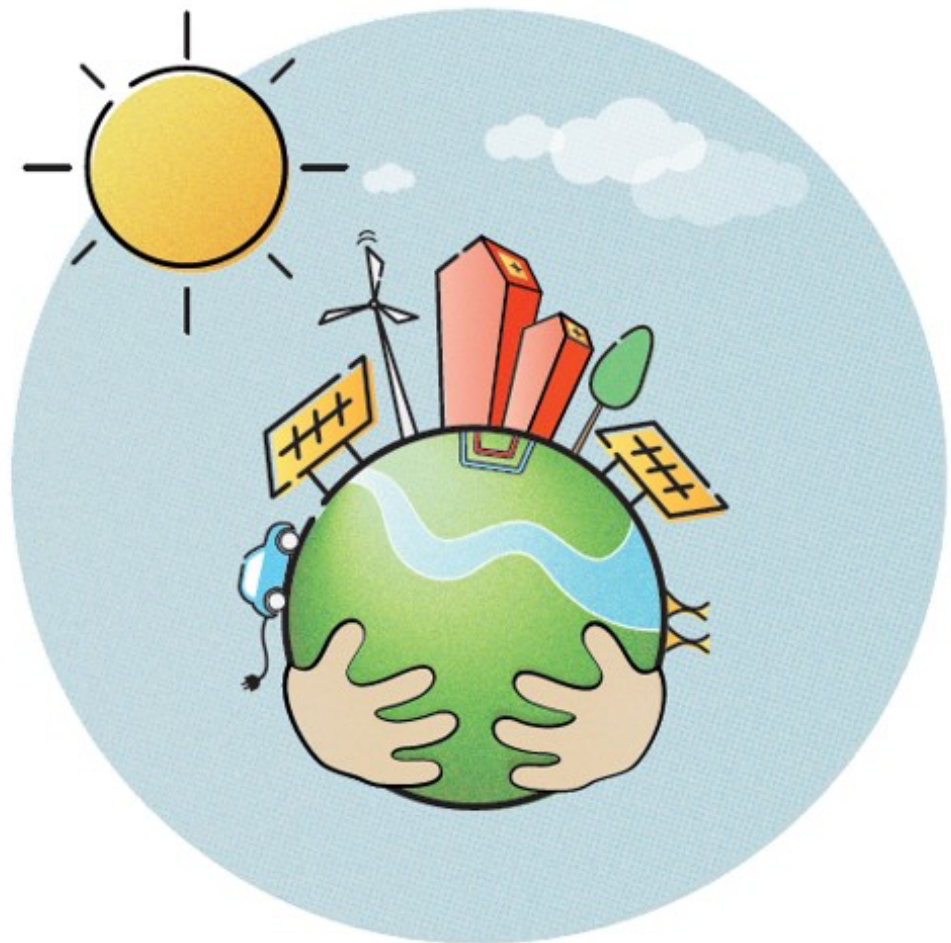

ACTIVITEITENVERSLAG 2021

INHOUDSTAFEL

1. Voorwoord
2. Zonkracht
3. Elektrisch autodelen
4. Vlaskracht bereidt zich voor op de toekomst
5. Vlaskracht community
6. Winddag 2021
7. Lokale energie- en klimaatpact
8. In de pipeline
9. Regionaal Energie- en klimaatactieplan
10. Nieuw kantoor voor Vlaskracht in Snowball

1. VOORWOORD

Dit is het tweede activiteitenverslag op een rij waar covid terug met de aandacht probeert te gaan lopen. Ondanks een hardnekkig virus dat het leven in verschillende golven kwam stil leggen, kon Vlaskracht het voorbije jaar terug enkele mooie projecten realiseren.

In 2021 groeide het aantal Vlaskracht vennoten aan van 485 naar 537 waarmee we onze slagkracht blijven vergroten om in nieuwe energieprojecten te stappen.

Zo werden binnen het Zonkracht-project het voorbije jaar nog drie nieuwe zonnepaneelinstallaties in gebruik genomen waarvan twee in Avelgem en één in Menen. Hiermee waren er binnen Zonkracht eind 2021 al 19 installaties in werking. In vergelijking met het jaar voordien werd de productie door de zonnepaneelinstallaties verdubbeld.

Ook werden in 2021 gesprekken opgestart met verschillende partijen om een eerste windproject te realiseren. Mee investeren in de bouw van windturbines zowel op land als op zee wordt een volgende stap in de groei van Vlaskracht.

Ook voor de elektrische deelauto's zetten we in 2021 een belangrijke stap. Zo stapte Vlaskracht mee in CEDAN of het Coöperatief Elektrisch DeelAuto Netwerk waarmee de vennoten nu toegang hebben tot 125 elektrische deelauto's verspreid over Vlaanderen.

In 2021 gingen we ook van start met de eerste community events rond duurzame energie en organiseerden we bij de vennoten een bevraging waarmee we hen beter wilden leren kennen.

Intussen bogen de bestuurders van Vlaskracht zich over de mogelijkheden van de Energiegemeenschappen voor Vlaskracht en werd gezocht naar manieren om de vennoten te ondersteunen bij het besparen van energie door het uitvoeren van isolatiewerken aan de woning. Projecten die we graag in 2022 nog opstarten.

Tot slot verhuisde het voorbije jaar Vlaskracht zijn kantoor en maatschappelijke zetel van Hangar K in Kortrijk naar Snowball op het bedrijfsterrein Evolis in Harelbeke onder het waakzaam oog van de Dalton windturbines langs de E17.

Covid heeft het ons ook niet gemakkelijk gemaakt maar ondanks kunnen we terugkijken op een jaar waar belangrijke stappen werden gezet in de verdere uitbouw van de energie burgercoöperatie Vlaskracht.

2. ZONKRACHT

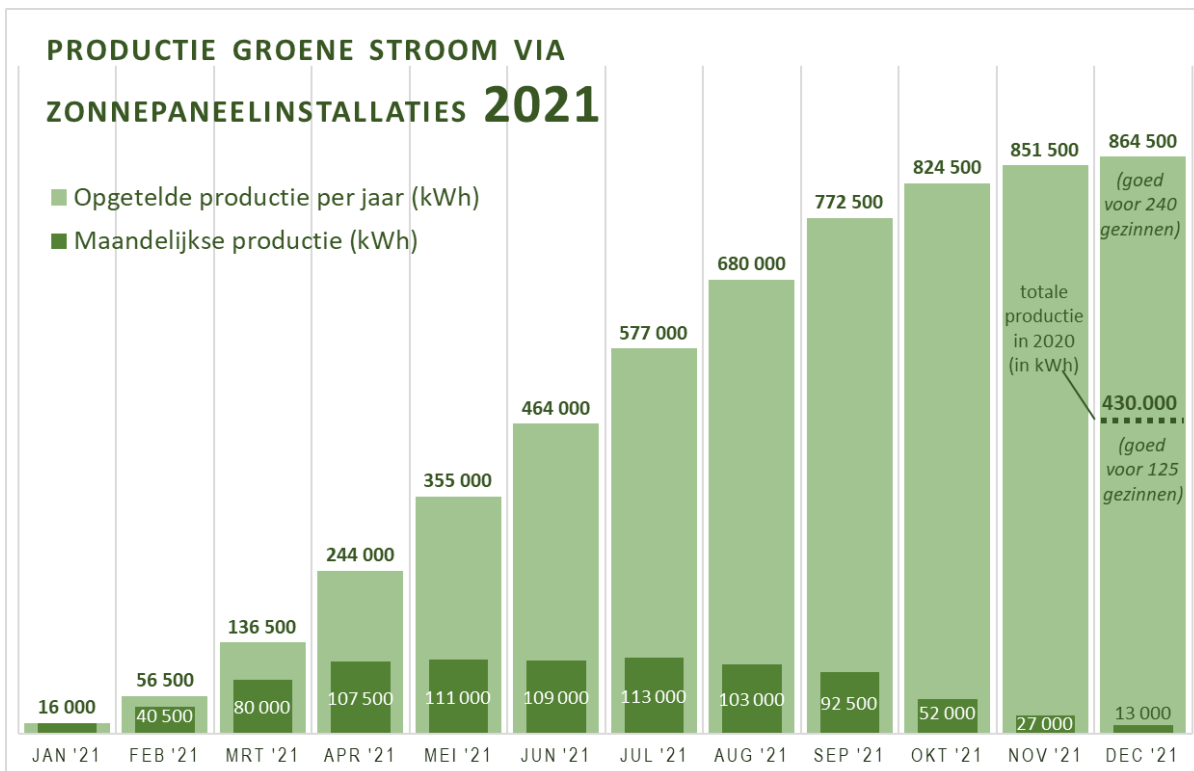

Het zonnepaneelproject Zonkracht dat in 2019 werd opgestart, kon in 2021 nog drie nieuwe zonnepaneelinstallaties toevoegen waarvan twee in Avelgem en één in Menen. Hiermee staat de teller op 19 installaties binnen het Zonkracht project. Op 13 juli werd op het dak van de sporthal Ter Muncken in Avelgem een installatie van 81 kWp opgestart en de maand nadien op 27 augustus een tweede van 12,5 kWp op het dak van het gemeentehuis van Avelgem. Op 18 oktober werd tenslotte op het dak van de Wonderwijzer in Menen nog een derde installatie van 52,5 kWp in gebruik genomen.

Deze 3 nieuwe installaties produceren samen ruim 130.000 kWh, het equivalent van een jaarlijks elektriciteitsverbruik van 36 gezinnen. Hiermee besparen Avelgem en Menen op hun energiefactuur en dragen hiermee ook bij aan de productie van groene stroom.

De zonnepanelen op het dak WZC Ceres in Menen werden eind 2021 ook klaar gestoomd om in 2022 in werking te gaan.

- OPBRENGST

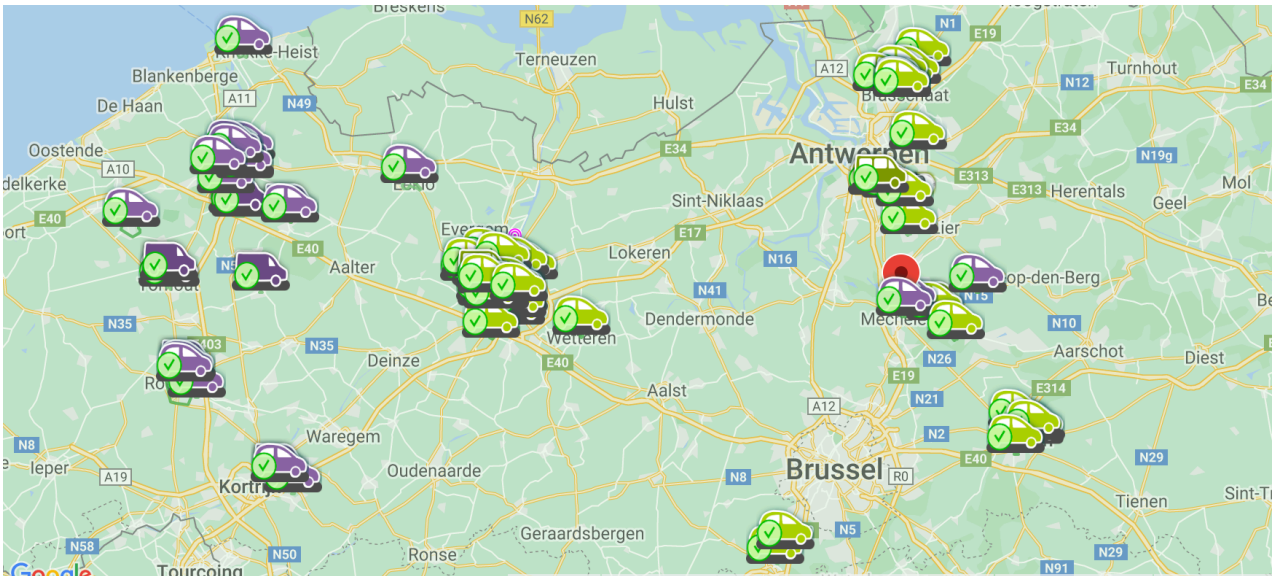

Naast de zonnepaneelinstallaties bij de lokale besturen in het project Zonkracht, telt Vlaskracht ook twee installaties bij vzw groep Ubuntu x 8K in Kuurne en Avelgem. De totale opbrengst van alle zonnepaneelinstallaties werd in 2021 verdubbeld t.a.v. het jaar voordien: 864.500 kWh in

2021 t.a.v. 430.000 in 2020. Gezien er in 2022 nog enkele nieuwe installaties bijkomen zal de totale productie ook volgend jaar nog verder toenemen.

3. ELEKTRISCH AUTODELEN

Elektrisch autodelen is een deel van de oplossing om de mobiliteit minder belastend te maken voor het klimaat. De reden voor Vlaskracht om ook in CEDAN, het 'Coöperatief Elektrisch DeelAuto Netwerk' te stappen waardoor elke Vlaskracht vennoot nu gebruik kan maken van de meer dan 125 elektrische deelwagens verspreid over Vlaanderen. CEDAN is een samenwerking tussen de burgercoöperaties CoopStroom en Partago (www.cedan.be), op zondag 16 mei 2021 in Bonheiden boven de doopvont gehouden in bijzijn van Vlaamse Minister van Mobiliteit Lydia Peeters en Federaal Minister van Energie Tinne Van der Straeten.

De 3 elektrische deelwagens in Stasegem en Zwevegem kwamen er met subsidies van de Provincie West-Vlaanderen. In Stasegem gebruikten in 2021 een 15-tal coöperanten de twee beschikbare deelwagens. Hiermee werden 8750 km afgelegd tijdens 160 ritten. Dit komt neer op 55 km per ontlening.

De wagen van Zwevegem werd door een 5-tal coöperanten gebruikt waarmee ze samen 4.750 km aflegden tijdens 110 ritten. Dit is gemiddeld 43 km per gebruiksbeurt. Naast burgers maakt ook het gemeente- en stadspersoneel van Zwevegem gebruik van de deelwagens voor dienstverplaatsingen.

Als tegenprestatie stelde de gemeente Zwevegem een elektrische dienstwagen (Nissan Leaf) ter beschikking die na de diensturen en in het weekend door de burgers en onze coöperanten kan gebruikt worden.

Zwevegem brengt zijn dienstwagen in het Cedan netwerk.

4. VLASKRACHT BEREIDT ZICH VOOR OP DE TOEKOMST

- ENERGIEGEMEENSCHAPPEN

Wat zijn energiegemeenschappen?

Actieve afnemers, overheden, kleine en middelgrote ondernemingen kunnen zich verenigen in een **energiegemeenschap**, ook **energiegemeenschap van burgers** genoemd. De leden daarvan zijn aangesloten op een Vlaams distributienet, plaatselijk vervoersnet of gesloten distributienet. Ze kunnen elektriciteit of thermische energie onderling delen, met tussenkomst van een rechtspersoon. Ze kunnen ook in groep investeren in zonnepanelen, een warmtepomp of -batterij of een lokaal warmtenet. In een energiegemeenschap mogen de deelnemers **verspreid over heel Vlaanderen** wonen en hoeven ze niet in de buurt van de energiebron gevestigd te zijn. Belangrijk voordeel van een energiegemeenschap: je kunt de energie die binnen de gemeenschap geproduceerd en geïnjecteerd werd, optimaal verdelen. Gevolg: maximaal gebruik van de lokaal opgewekte energie volgens de gekozen verdeelsleutel. (bron: Fluvius)

Binnen het bestuur volgen we de wet- en regelgeving rond energiegemeenschappen goed op en verzamelen we de expertise om in de toekomst met Vlaskracht energiegemeenschappen op te richten.

- RENOVATIES (SPOUW EN RAAMVERVANGING)

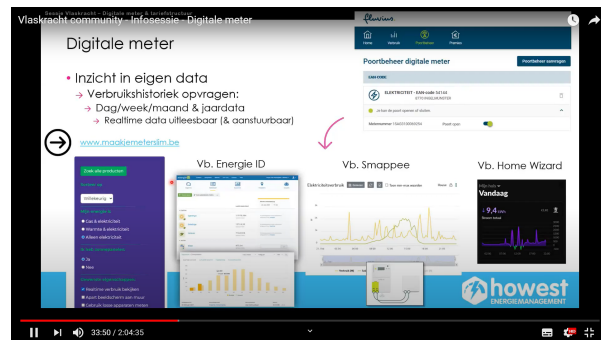
Omdat de beste energiebesparing nog altijd de energie is die we niet gebruiken, gingen we met het bestuur in 2021 op zoek naar hoe we onze vennoten kunnen helpen energie te besparen door energiebesparende renovaties aan te moedigen en financieel aantrekkelijk te maken. Wij onderzochten de mogelijkheden van groepsaankopen. Indien haalbaar willen we deze dienst in 2022 en 2023 kunnen aanbieden aan onze vennoten.

5. VLASKRACHT COMMUNITY

Informereren en sensibiliseren rond duurzame energie opwekking en efficiënt energiegebruik behoort ook tot de missie van Vlaskracht. In 2021 organiseerden we in dit kader verschillende bijeenkomsten en activiteiten.

- **Community event: Digitale meter en capaciteitstarief**

Op 2 maart 2021 vond het eerste Vlaskracht Community event plaats met als thema de digitale meter en het capaciteitstarief. Het event vond digitaal plaats en werd door 95 coöperanten van achter het scherm gevolgd. Het capaciteitstarief dat was aangekondigd voor 1 januari 2022 werd uitgesteld tot 1 juli 2022. HOWEST- docent Jurgen Van Ryckeghem gaf een uiteenzetting over de digitale meter en het capaciteitstarief. Naast een eerder technische uitleg kwam ook de impact voor de consument aan bod.

Deze sessie kan u [hier](#) opnieuw bekijken.

- **Community event: elektrisch autorijden en laden**

Door corona moesten we tot 3 juli wachten voor een eerste fysieke community event van 2021. Het was ook de eerste keer dat we met Vlaskracht afspraken in Snowball waar we sinds september ook ons kantoor hebben. Deze keer stond de elektrische auto op de agenda. Zowel experts als ervaren gebruikers van elektrisch aangedreven auto's deelden hun kennis en ervaring.

Stefan Grosjean, CEO van Smappee en Snowball stelde Snowball voor dat volledig klimaatneutraal is en alle energie ter plaatse opwekt. Hij lichtte ook toe hoe Smappee het energieverbruik thuis kan optimaliseren en hoe je hiermee het beste rendement haalt uit zonnepalen in combinatie met elektrisch laden van de wagen.

Technologie- en innovatieconsultant **Piet Verhoeve** (Origanius) vertelde de aanwezigen hoe **elektrisch autorijden** een andere rijattitude vraagt dan rijden met de klassieke ontploffingsmotor.

Aurelie Van Obbergen, stedenbouwkundig ontwerper bij **Leiedal**, had het over hun plannen om duurzame energie zowel lokaal op te wekken als te verbruiken en de rol van duurzame mobiliteit in deze plannen.

Elektrisch autodelen van het coöperatieve autodeelnetwerk **Partago** waar Vlaskracht coöperanten gebruik van kunnen maken, werd door Vlaskracht bestuurder **Philippe Awouters** voorgesteld.

Dagvoorzitter en tevens bestuurder van Vlaskracht **Wim Storme** modereerde het panel waarin naast de experts ook chauffeurs die al enige tijd elektrisch rijden hun ervaring deelden en de vragen van het publiek beantwoordden.

- De thuisbatterij

Op 28 oktober kwam **Hannes Laget**, expert in energieopslag, het hoe en waarom van de thuisbatterij toelichten. Voor het eerst waren ook niet-Vlaskracht-vennoten hiervoor uitgenodigd. Op die manier willen we het draagvlak voor energietransitie verbreden en de transitie naar hernieuwbare energie versnellen.

- ENERGIE-ID

energie

Op 20 oktober kwamen de Vlaskracht medewerkers samen voor een informatiesessie over energielD. Het is belangrijk dat zowel bestuur als medewerkers up to date blijven over wat op vlak van energie-innovatie gebeurt. EnergielD is handig gratis toeltje om je energieverbruik in kaart te brengen en te vergelijken met andere gebruikers. Vlaskracht is aandeelhouder in EnergielD en meer hierover lees je op [hun website](#).

- ENERGIEPROJECT BIJ DE LEERLINGEN VAN DON BOSCOLLEGE KORTRIJK

Tijdens een wetenschappelijk project ontwikkelden de scholieren van de 3de graad Wetenschappen van het Don Boscollege in Kortrijk een tool waarmee burgers hun elektriciteitsverbruik kunnen analyseren en optimaliseren. Hun testpanel werd onder meer samengesteld met coöperanten, vrijwilligers en sympathisanten van Vlaskracht. Ze werden gevraagd om gedurende een periode hun energieverbruik te monitoren. Deze data werd door de scholieren gebruikt voor onderzoek.

- KLIMAATDOOLHOF: MAIS LABYRINT IN SINT-DENIJS

Vlaskracht was deze zomer ook aanwezig op het **maïs labyrint** op camping Zennijs in hof Ten Rooden Duifhuize in Sint-Denijs. Dit labyrint werd opgebouwd rond het thema klimaat en duurzame landbouw en is een uniek staaltje van landbouwtechnologie. Het 82 hectare grote labyrint te vergelijken met de oppervlakte van 12 voetbalvelden werd ingezaaid met een door een satelliet aangestuurde zaaimachine volgens een ontwerp gebaseerd op een tractor met landbouwkar. Zo'n zaaimachine is best te vergelijken met een reuzeprinter waarbij inkt wordt vervangen door zaden en mestkorrels. De Vlaskracht coöperanten kregen een voordeelticket aangeboden om dit labyrint uit te proberen.

- **BEVRAGING AANDEELHOUDERS**

In december stuurden we een vragenlijst door aan alle Vlaskracht vennoten waarin we peilden naar de kennis, houding en gedrag ten aanzien van duurzame energie. 110 respondenten vulden de volledige vragenlijst in. We leerden hiermee onze aandeelhouders beter kennen en zullen bij de verdere ontwikkeling van Vlaskracht hier ook rekening mee houden.

Het rapport van deze bevraging kan je [hier](#) downloaden.

De belangrijkste resultaten kan je hieronder nog eens lezen.

KENNIS VAN DUURZAME ENERGIE

Hoe zit het nu met de kennis van duurzame energie bij onze Vlaskracht aandeelhouders? Mocht dit een eindexamen geweest zijn, dan werden een flink deel van onze vennoten naar huis gestuurd met een vakantietaak. Maar we maakten het jullie ook niet gemakkelijk.

- Toch wist 40% van de vennoten die aan dit onderzoek meewerkten dat 15% van de CO₂-uitstoot in ons land afkomstig is van de productie van elektriciteit. Dit werd door bijna de helft van de respondenten overschat. De helft van de CO₂-uitstoot is afkomstig van de industrie en het verkeer.
- 1531 gezinnen kunnen van elektriciteit worden voorzien door een windturbine zoals de Daltons langs de E17 in de buurt van Kortrijk, Zwevegem, Harelbeke. 41% van de respondenten hadden dit juist. De helft overschatte het aantal gezinnen dat hiermee van elektriciteit kan worden voorzien. Intussen worden grotere en meer efficiënte turbines gebouwd die 5295 gezinnen kunnen bevoorraden. Wie het fout had, krijgt straks toch gelijk.
- In Vlaanderen staan intussen 573 windturbines. We doen beter dan wat $\frac{3}{4}$ van de respondenten denkt. Maar toch nog 13% van de respondenten had het hier bij het rechte eind.
- In het Belgisch deel van de Noordzee staan intussen al 399 windturbines wat 17% van de respondenten juist hadden ingeschat. De helft overschat het aantal windturbines in de Belgische territoriale wateren. Straks krijgen ze ook gelijk als de offshore plannen van de regering gerealiseerd worden. Lees ook het volgende bericht hierover.
- In ons land is minder dan een vijfde (18,5%) van de verbruikte elektriciteit groene elektriciteit. Meer dan een op twee (53%) van de respondenten antwoordde hier juist op.
- Groene elektriciteit die we hier gebruiken wordt niet noodzakelijk in België opgewekt. Dat wist 53% van dit panel. Vlaskracht samen met andere energie burgercoöperaties streven ernaar om alle groene elektriciteit lokaal op te wekken. De opbrengsten van lokaal opgewekte energie in samenwerking met burgercoöperaties zorgt ervoor dat de meerwaarde in de eigen regio blijft.
- De meerderheid van de Belgen (56%) kiest voor vormen van hernieuwbare energie. Dit werd door één op vijf van de deelnemers aan dit onderzoek juist ingeschat. We scoren hier wel ondermaats in vergelijking met het Europees gemiddelde dat 63% bedraagt.

HOE DENKEN JULLIE OVER GROENE STROOM?

Er zijn uiteraard ook consequenties verbonden aan de productie van groene stroom.

- Dat de productie niet altijd is verzekerd noch met windturbines (32%) noch met zonnepanelen (45%) vonden jullie het belangrijkste nadeel. De combinatie van beide vangt dit probleem deels op maar het blijft een heikel punt in de transitie van fossiele bronnen naar hernieuwbare energiebronnen voor het opwekken van groene stroom. Volgens sommigen kan de (thuis)batterij een deel van de oplossing worden. Anderen hebben hier twijfels bij.
- De Vlaskracht vennoten storen zich minst aan de visuele hinder van turbines (11%) en zonnepanelen (7%). Nochtans is dit voor anderen helaas vaak de reden om zich te verzetten tegen de installatie van windturbines.

6. WINDDAG 2021: WANNES CAPPELLE WINDAMBASSADEUR

Vlaskracht was een van de energie burgercoöperaties die mee werkte aan de [Global Wind Day](#) in Vlaanderen. Dit is een wereldwijd evenement dat jaarlijks op 15 juni plaats vindt. Die dag stond wind centraal als bron van energie waarmee we onze energiesystemen opnieuw vorm kunnen geven, onze economie koolstofarm kunnen maken en waarmee ook de werkgelegenheid en economische groei wordt gestimuleerd. Wannes Cappelle van het Zesde Metaal ging graag in op onze vraag om windambassadeur te worden van de Global Wind Day.

7. 'LOKAAL ENERGIE- & KLIMAATPACT'

Vlaskracht ondertekende net als andere energieburgercoöperaties het 'Lokaal Energie- en Klimaatpact'. Hiermee biedt Vlaskracht samen met onder meer vzw's, sectorfederaties en ondernemingen waaronder ook KMO's en zelfstandigen zijn steun aan lokale overheden om hun klimaatdoelen te halen.

8. NIEUWE PROJECTEN IN DE PIPELINE

• GROTE WINDTURBINES

Windturbines zijn noodzakelijk om de energie-transitie te versnellen en om de gewenste klimaatdoelstellingen te halen. Vlaskracht zette in 2021 belangrijke stappen om in de toekomst in windprojecten met burgerkapitaal te kunnen instappen.

- WIND AVELGEM / ZWEVEGEM / MOEN

Vlaskracht wil mee investeren in de bouw van 2 windturbines in Avelgem – Zwevegem. Een project waar de eerste gesprekken in 2021 werden gevoerd met Engie en Eneco waarvoor intussen de vergunning werd aangevraagd. Alhoewel een deel van dit project in 2022 plaats vond, brengen we hieronder hiervan nog kort verslag uit.

In het kader van het omgevingsonderzoek organiseerde Vlaskracht (eind 2021 begin 2022) een online buurtbevraging. Bewoners in een straal van 3 km rond de plaats waarvoor een aanvraag werd ingediend voor de installatie van deze windturbines, konden via deze bevraging laten weten wat ze over dit project dachten en welke vragen ze hieromtrent hadden.

De resultaten van deze bevraging werden tijdens een buurtbijeenkomst op 15 februari 2022 voorgesteld. Aanwezigen kregen toen ook nog de kans om bijkomende vragen voor te leggen. Alle vragen werden gebundeld en overgemaakt aan Engie en Eneco. Deze werden door onafhankelijke studiebureaus onderzocht en beantwoord. Deze resultaten hiervan werden opgenomen in een expo die plaats vond op 19 en 26 maart. Deze vragen kan je [hier](#) lezen.

Indien de bouwplannen worden vergund, zal de buurt als eerste de kans krijgen om in dit project te investeren en dus ook te delen in de opbrengsten van dit windproject.

- OFFSHORE: WINDTURBINEPARKEN OP ZEE

In 2021 werden belangrijke stappen gezet om de komende jaren met burgerkapitaal in offshore windprojecten te kunnen instappen. Dit deden we samen met REScoop België waarvan Vlaskracht deel uitmaakt. REScoop België is goed georganiseerd om de rol van rechtstreekse

burgerparticipatie in windturbines op zee op zich te kunnen nemen. Samen met de verschillende energie burgercoöperaties in ons land streven we naar een aandeel van 20% in de nieuwe offshore windparken. Dit zou in 2025 een investering van om en bij de 80 miljoen euro kunnen bedragen en in 2029 in de grootorde van 300 miljoen euro. Groene stroom van eigen kweek waar je nog een cent aan kan verdienen, dat is waar we ook de volgende jaren blijven voor gaan.

Burgerwind op zee

In onze ambitie mee te stappen in windprojecten op zee, kwamen we naar buiten met de actie **#burgerwind op zee**. Hiermee maakten we duidelijk dat we mee willen investeren in de ontwikkeling van de windparken in de prinses Elisabeth-zone in de Noordzee.

Via het project ‘Burgerwind op Zee’ kunnen ontwikkelaars in de toekomst beroep doen op burgerkapitaal voor de ontwikkeling van het offshore windpark in de Prinses Elisabeth-zone in de Noordzee. Op die manier zullen burgers ook kunnen verdienen aan de productie van groene stroom vanop zee en er niet enkel via hun elektriciteitsfactuur aan meebetalen.

- **MIDDELGROTE WINDTURBINES**

In 2021 kwamen er nieuwe types van middelgrote windturbines op de markt waarin het rendabel kan worden om ook hierin te investeren met Vlaskracht. Eerder deden we dit niet omdat de rendabiliteit van dit soort turbines eerder aan de lage kant lag. Ook deze nieuwe evolutie blijven we verder opvolgen.

- **PV-INSTALLATIES BIJ BEDRIJVEN**

In 2021 werden ook gesprekken met bedrijven en organisaties opgestart om op hun daken PV-installaties te voorzien die (deels) met burgerkapitaal worden gerealiseerd. Op die manier beperken bedrijven en organisaties hun energiekost en schakelen ze over op groene energie en

dragen ze op die manier hun steentje bij aan de beperking van de CO₂-uitstoot. Medewerkers van deze bedrijven en organisaties die hier via Vlaskracht in investeren, pikken op die manier hun graantje mee van de winst die Vlaskracht op die manier realiseert.

De gesprekken hierover opgestart in 2021 die verder gevoerd worden in 2022.

9. REGIONAAL ENERGIE- & KLIMAATACTIEPLAN

Vlaskracht bood in maart 2021 in een brief aan de lokale besturen binnen de intercommunale Leiedal haar diensten, investeringen, ervaring, expertise en netwerk van klimaatbewuste burgers aan om de doelen uit het Regionaal Energie-en Klimaatactieplan 2030 te helpen realiseren. Hiermee wil Vlaskracht deze lokale besturen helpen hun ambitieuze klimaatdoelen uit het Burgemeestersconvenant 2030 te realiseren. Daarin staat onder meer dat tegen 2030 het aantal windturbines in de regio Zuid-West-Vlaanderen wordt verdubbeld van 14 naar 29. Hiervoor willen deze besturen ook beroep doen op burgerparticipatie om het draagvlak bij de burger voor deze projecten te verhogen. Vlaskracht kan hiervoor kapitaalrondes organiseren naast informatie- en sensibiliseringscampagnes waarvoor ons netwerk van duurzame ambassadeurs kan worden ingezet.

10. NIEUW KANTOOR VOOR VLASKRACHT IN SNOWBALL

Sinds 1 september heeft Vlaskracht zijn intrek genomen in de cleantech hub **Snowball** op de bedrijvensite Evolis in Harelbeke. 'Where cleantech companies grow', de tagline van Snowball vat goed samen waar dit CO₂-neutrale kantoorcomplex voor staat. Het biedt onderdak aan innovatieve bedrijven en startups binnen de cleantech sector die elkaar inspireren, motiveren en uitdagen om de lat steeds hoger te leggen. Vlaskracht komt hierdoor terecht in een proeftuin van duurzame energie en maakt vanaf nu deel uit van een netwerk met unieke expertise die nauw aansluit bij haar activiteiten.

Ook de maatschappelijke zetel werd overgeplaatst naar Snowball.

Snowball, Evolis 104, 8530 Harelbeke

Ontdek meer over Snowball in [deze Kanaal Z reportage](#).

*

* *